

**Informácia o plnení opatrení Stratégie
deinštitucionalizácie systému sociálnych
služieb za rok 2016 a predstavenie nového
Akčného plánu prechodu z inštitucionálnej na
komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych
služieb na roky 2016 - 2020**

Okrúhly stôl o progrese/regrese implementácie deinštitucionalizácie na Slovensku
19. december 2016, Bratislava

Mgr. Peter Szabo

Východiská DI v SR

Zákon o sociálnych službách (*prednosť terénnej a ambulantnej
SS pred pobytovou a celý rad opatrení na zamedzenie vytvárania
veľkokapacitných SS*)

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 –
2020

**čl. 19 Dohovoru OSN o právach ľudí so zdravotným
postihnutím** (*právo na nezávislý život v spoločnosti*)

**Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú
starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2016 -
2020**

Legislatívne opatrenia na podporu deinštitucionalizácie sociálnych služieb:

- **zákaz prijímania detí do 18 rokov** veku do domovov sociálnych služieb na celoročný pobyt,
- **nemožnosť registrácie nových celoročných pobytových zariadení typu domova sociálnych služieb** (len denný a týždenný pobyt) a **nemožnosť registrácie nových zariadení pre seniorov, zariadení podporovaného bývania, domova sociálnych služieb a špecializovaného zariadenia** presahujúceho zákonom stanovenú kapacitu **max 40 klientov v objekte**, úprava priestorových podmienok v zariadeniach podporovaného bývania - maximálny počet klientov v jednom byte (6 osôb), maximálny počet bytových jednotiek v jednom bytovom dome (2 bytové jednotky),
- zavedenie nových druhov sociálnych služieb a odborných činností (**podpora samostatného bývania, služba včasnej intervencie, terénna sociálna služba krízovej intervencie, stimulácia komplexného vývoja dieťaťa so zdravotným postihnutím do 7 roku veku**, preventívna aktivita, s cieľom vytvoriť podmienky, aby klient zotrval čo najdlhšie v prirodzenom prostredí a podporilo sa jeho sociálne začlenenie).
- úpravu podmienok kvality sociálnych služieb v ktorých sa zaviedla nová oblasť **hodnotenia dodržiavania podmienok kvality** Základné ľudské práva a slobody (v súlade s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím). Pri každej podmienke kvality sa ustanovuje oblasť, kritérium, štandard a indikátory s cieľom zvýšiť objektivitu posudzovania, celková kvalita sociálnej služby bude hodnotená percentami, bodmi a slovným vyjadrením.

Národné projekty v oblasti deinštitucionalizácie

- **Pilotný Národný projekt Podpory procesu deinštitucionalizácie zariadení sociálnych služieb**, ktorý bol úspešne ukončený k dátumu 31.12.2015, v rámci vzdelávania bolo vyškolených 409 účastníkov (najmä zamestnancov zariadení sociálnych služieb a prijímateľov sociálnych služieb, zamestnancov štátnej správy a územnej samosprávy), a zapojené zariadenia sú pripravené a zainteresované osoby sú vyškolené na proces transformácie a v súčasnosti pracujú na Transformačných plánoch svojich zariadení, aby sa mohli po zverejnení výzvy uchádzať o podporu z Integrovaného regionálneho operačného programu.
- Do projektu **bolo zapojených 10 zariadení soc. služieb**
- V novom programovom období pripravovaný **Národný projekt** Deinštitucionalizácia zariadení sociálnych služieb – Podpora transformačných tímov je pripravovaný v synergii a nadväznosti na finančnú podporu v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu.
- Predpokladaný počet zapojených zariadení sociálnych služieb do NP DI –je približne 17 každoročne, v období 72 mesiacov trvania národných projektov, predpokladaný celkový **počet zapojených zariadení je 96.**

- *NP DI – Podpora transformačných tímov bude systémový projekt celoštátneho charakteru, prostredníctvom ktorého bude poskytnutá podpora pre oblasť DI systému sociálnych služieb a overenie jednotného postupu DI existujúcich zariadení sociálnych služieb pre osoby so zdravotným postihnutím a duševnou poruchou, ako aj podpora v transformácii inštitucionálnych služieb na komunitné.*
- *Výsledky NP DI vedú aj k jednotlivým úlohám Národného akčného plánu prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2016 – 2020.*

ÚLOHY NÁRODNÉHO AKČNÉHO PLÁNU NA ROKY 2016 -2020

- **Úloha č. 1 - *Pripraviť a realizovať národný projekt na podporu deinštitucionalizácie sociálnych služieb***
- **Úloha č. 2 - *Zabezpečiť porovnateľnosť plánovaných ukazovateľov deinštitucionalizácie a ich súlad s cieľmi Stratégie DI pri hodnotení transformačných projektov zapojených zariadení sociálnych služieb***
- **Úloha č. 3 - *Vypracovávať záväzné stanoviská k transformačným plánom***
- **Úloha č. 4 - *Vzdelávanie manažmentu poskytovateľov a zriaďovateľov sociálnych služieb v oblasti riadenia prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť***

- **Úloha č. 5 - Zabezpečiť včasnú, zrozumiteľnú a objektívnu informovanosť obyvateľstva o cieľoch a dôvodoch DI na národnej a osobitne na regionálnej a lokálnej úrovni**
- **Úloha č. 6 – Identifikovať a sumarizovať potrebu legislatívnych zmien podporujúcich deinštitucionalizáciu a zamedzujúcich ďalšiemu rozširovaniu služieb s inštitucionálnou kultúrou aj vo vzťahu k iným dotknutým rezortom**
- **Úloha č. 7 - Kontinuálne overovať efektivitu nových sociálnych služieb komunitnej starostlivosti, ktoré zvýšia jej adresnosť a dostupnosť pre ľudí, ktorí sú na ne odkázaní**
- **Úloha č. 8 – Zabezpečiť koordináciu IROP a OP LŽ v oblasti deinštitucionalizácie sociálnych služieb**

- **Úloha č. 9 – Pri tvorbe strategických dokumentov na regionálnej a miestnej úrovni vychádzať z princípov deinštitucionalizácie a zabezpečiť podmienky pre rozvoj komunitných sociálnych služieb**
- **Úloha č. 10 – Zabezpečiť distribúciu zdrojov s prihliadnutím na rozvoj sociálnych služieb na komunitnej úrovni**
- **Úloha č. 11 – Pripraviť a realizovať Národný projekt Podpora zavedenia a hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb**
- **Úloha č. 12 – Zhromažďovať údaje týkajúce sa procesu deinštitucionalizácie zariadení sociálnych služieb v kompetencii VÚC**

Prehľad o počte miest a klientov sociálnych služieb (ako aj peňažných príspevkov na kompenzácie ŤZP), poskytovaných na základe posúdenia odkázanosti na pomoc inej osoby

Počet miest podľa centrálneho registra poskytovateľov sociálnych služieb k 30.06.2016	ZpS*	ZOS*	ŠZ*	DSS*	ZPB*	RS*	DS*	Spolu
SPOLU POBYTOVÉ MIESTA ver.a never.	18 341	2 464	6 438	12 669	669	44	0	40 625
SPOLU AMBULATNÉ MIESTA ver. a never.	189	36	239	1 752	0	592	8 064	10 872
SPOLU MIESTA ver. a never./pobyt. a amb.	18 530	2 500	6 677	14 421	669	636	8 064	51 497
Počet klientov opatrovateľskej služby (verejní a neverejní poskytovatelia) k 31.12.2015								16 608
Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ŤZP:								
Počet opatrovaných								56 572
Počet poberateľov príspevku na osobnú asistenciu								9 265

Opatrovateľská služba

Opatrovateľská služba v roku 2013	verejní poskytovatelia/obce	neverejní poskytovatelia	SPOLU	
počet opatrovaných	11 765	1 738	13 503	
počet zamestnancov	4 465	853	5 318	
Opatrovateľská služba v roku 2014	verejní poskytovatelia/obce	neverejní poskytovatelia	SPOLU	rozdiel oproti 2013
počet opatrovaných	12 152	4 074	16 226	2 723
počet zamestnancov	4 935	3 013	7 948	2 603
Opatrovateľská služba v roku 2015	verejní poskytovatelia/obce	neverejní poskytovatelia	SPOLU	rozdiel oproti 2014
počet opatrovaných	12 332	4 276	16 608	382
počet zamestnancov	4 867	3 676	8 543	595

Ďakujem za pozornosť

peter.szabo@employment.gov.sk